

Česká Kanada: Za renesančními městy a krajinou plnou rybníků

Romantická krajina mírně zvlněná kopci a dolinami, třpytící se hladiny rybníků a jezer, zelenající se vsudypřítomné lesy se skalisky a balvany rozetými u vodních ploch i skrytými mezi stromy. Toto místo byste si možná představili někde v severní Americe, pravda je ale taková, že ho najdete i u nás na jihu Čech. Dalekou Kanadu připomíná nejen přírodou, ale i sychravým, spíše chladnějším počasím s hodně srážkami, a tak není divu, že se této jihočeské oblasti říká Česká Kanada.

Česká Kanada - místo s bohatou historií

V České Kanadě si na své přijdou i milovníci historie a architektury - k návštěvě je přímo vybízí krásná historická centra, zámky či renesanční náměstí měst a městeček jako jsou **Jindřichův Hradec, Slavonice a Dačice**. Oblast kolem Jindřichova Hradce a Slavonic má bohatou historii sahající do 12. století.

Česká Kanada jako taková se ale nezrodila dříve než v 20. letech 20. století. Jindřichohradecký rodák, novinář a propagátor aktivního života v přírodě **Jaroslav Arnošt Trpák** tenkrát přišel pro svůj milovaný kraj se jménem Česká Kanada, aby ho zpopularizoval a upozornil na jeho krásy co nejvíc lidí. Hodně cestoval, podnikl i cestu po Severní Americe a protože viděl, jak v Československu roste zájem o cestování do zahraničí, vymyslel pro Českou Kanadu její exotický a atraktivní název.

Původní Trpákova vize zahrnovala do České Kanady prakticky celé **jindřichohradecko** - představovala velkou symbolickou kružnici, jejímž středem by byl Jindřichův Hradec. Jeho sny se sice v době první republiky i bezprostředně po válce víceméně naplnily, po roce 1948 bylo ale označení

Česká Kanada skoro zapomenuto a na veřejnosti bylo používáno opravdu jen výjimečně. Znovu se o České Kanadě začalo mluvit až na konci 80. let, šlo už ale o Českou Kanadu územně se značně lišící od té původní. V roce 1994 byl vyhlášen **přírodní park Česká Kanada**, který je mezi turisty, vodáky a cyklisty velice oblíbený dodnes.

Česká Kanada je vodním rájem

Rybníky, potoky, potůčky, rašeliniště. Pokud to má něco společného s vodou a není to moře, najdete to v České Kanadě. 300 km² velké území mezi městy Kunžakem, Dačicemi, Slavonicemi, Novou Bystřicí a Jindřichovým Hradcem odvodňují **desítky potoků**, které napájejí rybníky vybudované především mezi 14. a 15. stoletím. Vznikaly kvůli odvodňování močálových a rašelinových půd a kvůli chovu ryb.

Největším rybníkem České Kanady je **Kačležský rybník**, do nějž teče potok Hostice, nebo-li Kostěnický potok. Krajina Kačležského rybníka je ztělesněním ducha České Kanady. Rozsáhlou trpčící se vodní plochu obklopují stromy a působivé zalesněné vrchy. Rybníku se podle dochovalých smluv ze 14. století říkalo Soused, společně s dnešním Staňkovským rybníkem, „na památku přátelské shody“ mezi dvěma sousedícími pány.

Kousek od Kačležského rybníka se nachází **Krvavý rybník**. Zajímavé jméno dostal podle spodku dna mírně zabarveného do červena. Patří k němu malý ostrov, 490 metrů dlouhá hráz a druhá menší, která zabraňuje vytékání vody do sousedního rybníka. Scenérie kolem Krvavého rybníka je opravdu malebná - mírně zvlněné pláne, střídající se s rašeliništi a pásy stromů. Tamní krásu obdivoval i známý malíř Antonín Chittussi a zvěčnil ji proto na několika obrazech, kterými v podstatě do českého krajinářství přinesl počátky impresionismu. Dalšími rybníky České Kanady jsou třeba **Zvůle**, **Mutina** a **Pěněnské Dřevo**.

Balvany a skaliska bdí nad krajinou České Kanady

Vedle všudypřítomných rybníků a lesů jsou asi nejcharakterističtější prvkem České Kanady po krajině rozestá **kamenná seskupení**. Nejvíce opravdu zajímavých žulových balvanů, které se na svá místa dostaly díky pohybům ledu v glaciálních dobách, najdete v okolí rybníka Zvůle. Tak třeba na turistické stezce spojující Slavonice a Český Rudolec stojí zajímavé seskupení balvanů se jménem **Graselov sluj** podle legendárního lupiče Johanna Georga Grasela, který se tam údajně schovával.

S řáděním čertůje zase spojován **Trkal**. Jde o takzvaný **viklan** - kamenný útvar skládající se ze skalního bloku, který na druhém bloku nebo skalnatém podloží spočívá jen nepatrnou silou, jen lehce se ho dotýká a je tak možné s ním hýbat, „rozviklat ho“. Trkal, jeden z mála viklanů v České republice, ale už bohužel rozpohybovat nejde, protože už v roce 1910 ho děti na školním výletě vychýlily z jeho přirozeného těžiště. Najdete ho v lese kousek od obce Suchodol u Kunžaku. V okolí nezapomeňte navštívit další kamenné strážce krajiny, jako jsou **Kamenec**, **Čihadlo** nebo asi nejznámější [Dáblou prdel](#).

Česká Kanada aneb od patnáctého poledníku k hradům a zámkům

Česká Kanada, to ale není jen zvlněná krajina rybníků. Na jejím úemí leží celá řada měst a městeček s bohatou historií a celá řada krásných kulturních památek. Za návštěvu rozhodně stojí **Slavonice**, někdy přezdíváné „malá Telč“. Město ležící na pomezí Čech, Moravy a Dolního Rakouska se středověkou zástavbou měšťanských domů. Na hlavním náměstí ve tvaru trojúhelníku jsou tyto domy

zdobené italskou technikou sgraffito, tedy vyřezáváním do omítky.

A rozhodně nesmíte zapomenout na návštěvu Jindřichova Hradce. V původním přemyslovském hradišti a pomyslném centru České Kanady najdete celou řadu kuturních i technickch památek a zajímavostí. Dominantou města je třetí největší zámecký komplex v České republice, **jindřichohradecký zámek**. Původně to byl gotický hrad, který během staletí přestavěli do renesančního a barokního sylu.

Náměstí Míru zase zdobí domy s renesančním jádrem a barokní sousoší Nejsvětější Trojice. Kousek dál, na náměstíčku za kostelem stojí kostel Nanebevzetí Panny Marie s vyhlídkovou věží. A právě tady, kousek od vstupu na věž, obvykle zastihnete největší davy turistů. Proč? Na dlažbě je tu vyznačený **průchod 15. poledníku**. Dopřejte si jedinečný pocit při jeho překračení. A něco si u toho přejte, taková přání se prý vyplní.

Českou Kanadou na kole, úzkokolejkou i na lodi

Česká Kanada je hotovým rájem pro cyklisty. Oblast je plná **cyklokempů** a jednotlivá města a památky spojuje hustá síť kvalitních silnic, a tak se na kole velice pohodlně dostanete úplně všude. V kempech možná narazíte i na **vodáky**, kterým českokanadská krajina také přeje. Sjíždí se řeka Lužnice, ale i menší toky jako třeba Hamerský potok.

A pro milovníky technických památek má Česká Kanada zcela jedinečný způsob, jak se přesunot z místa na místo. V Jindřichově Hradci můžou nasednout na **parní nebo motorové vláčky** jezdící po dvou úzkorozchodových tratích - takzvané **úzkokolejky**. Můžete se takhle vydat do Nové Bystřice nebo do Obrataně a po cestě obdivovat poutavou scenérii tamní přírody. A nebo si odskočit na houby. Říká se, že vlaky jezdí tak pomalu, že můžete za jízdy vyskočit z prvního vagónu, sebrat hříby a v zadním zase nastoupit.

Zdroj úvodního obrázku: runceskakanada.cz